

UDC 37.015:502.11:745-051

DOI: 10.34671/SCH.SVB.2020.0401.0011

КОНЦЕПТУАЛЬНІ ОСНОВИ МОДЕЛЮВАННЯ НЕПЕРЕРВНОЇ ЕКОЛОГІЧНОЇ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ ДИЗАЙНЕРІВ

© 2020

ORCID: 0000-0002-1070-7830

Прусак Володимир Федорович, кандидат педагогічних наук, доцент,
завідувач кафедри дизайну

*Національний лісотехнічний університет України
(79057, Україна, Львів, вул. Ген. Чупринки, 103, e-mail: vfpr@ukr.net)*

Анотація. Педагогічні дослідження дизайн-освіти сьогодні – вкрай актуальні, втім недостатньо висвітлені науковцями. Особливо це стосується екологізації освіти та впровадження екологічної складової в освітній процес підготовки майбутніх дизайнерів. Тож мета нашого дослідження полягає у визначенні концептуальних основ моделювання неперервної екологічної підготовки майбутніх дизайнерів. Розроблену авторську концепцію неперервної екологічної підготовки майбутніх дизайнерів застосовують у вітчизняних закладах вищої освіти, передусім у Національному лісотехнічному університеті України. Перевага зазначеної концепції – використання різних методологічних засад, покладених в основу її побудови: єдність системного, синергетичного, технологічного, діяльнісного, ергономічного, середовищного, особистісного підходів. У статті виокремлено три етапи формування неперервної екологічної підготовки майбутніх дизайнерів: установчий; основоположний; фаховий. Перший стосується дошкільного, шкільного та позашкільного виховання й навчання. Другий – базова та спеціалізована екологічна підготовка у закладах вищої освіти. Третій – післядипломне підвищення кваліфікації, аспірантура та докторантура. Окреслено шляхи реалізації концепції розвитку дизайн-освіти. Відображенням ключових ідей концепції стала організація структурно-функціональної моделі педагогічної системи неперервної екологічної підготовки майбутніх дизайнерів. Модель містить усі основні структурні елементи неперервної екологічної підготовки, показує їх взаємозв'язки та ґрунтується на певних базових принципах: циклічності та енергозбереження; відповідності до природних аналогів; повернення; застосування концепції фен-шуй; взаємозв'язку екологічного дизайну з етнозвичаями. Сутність моделі полягає в переході до проблемного структурування екологічних та професійних знань, а це дає змогу підготувати студента до ефективного виконання фахових завдань. Наведено результати проведеного експерименту, які доводять, що взаємозв'язок екологічних дисциплін із фаховими сприяє поліпшенню успішності майбутніх дизайнерів.

Ключові слова: дизайн-освіта, підготовка майбутніх дизайнерів, заклади вищої освіти, концепція неперервної екологічної освіти, модель педагогічної системи, педагогічний експеримент.

CONCEPTUAL FRAMEWORK OF MODELLING CONTINUOUS ECOLOGICAL TRAINING OF FUTURE DESIGNERS

© 2020

Prusak Volodymyr Fedorovych, Candidate in Pedagogical Sciences, Associate Professor,
Head of Design Department

*National Forestry University of Ukraine
(79057, Ukraine, Lviv, Gen. Chuprynky Str., 103, e-mail: vfpr@ukr.net)*

Abstract. Pedagogical studies of design education today are extremely topical, but insufficiently covered by scientists. This is especially true about the ecologization of education and the introduction of an environmental component into the educational process of training future designers. Therefore, the purpose of our study is to determine the conceptual framework for modelling the continuous ecological training of future designers. The developed author's concept of continuous ecological training of future designers is applied in domestic higher educational institutions, first of all in National Forestry University of Ukraine. The advantage of this conception is the use of different methodological bases which are the basis for its construction: unity of systemic, synergistic, technological, activity, ergonomic, environmental, personal approaches. Three stages of the formation of continuous ecological preparation of a future designers are singled out in the article: constituent; fundamental; professional. The first stage concerns pre-school, school and extra-curricular education. The second stage is basic and specialized ecological training in higher educational institutions. The third stage is postgraduate advanced training, postgraduate and doctoral studies. The ways of realization of the concept of design education development are outlined. The key ideas of the conception are reflected in the organization of a structural and functional model of the pedagogical system of continuous ecological training of future designers. The model contains all the basic structural elements of continuous ecological training, shows their interconnections and is based on certain basic principles: cyclicity and energy conservation; conformity to natural analogues; return; application of the concept of Feng Shui; the relationship of ecological design with ethnic customs. The essence of the model is the transition to the problematic structuring of environmental and professional knowledge, which allows you to prepare the student for the effective performance of professional tasks. The presented results of the experiment show that the interconnection of ecological disciplines with professional ones contributes to the success of future designers.

Keywords: design-education, training of future designers, higher educational institutions, conception of continuous ecological training; model of pedagogical system, pedagogical experiment.

КОНЦЕПТУАЛЬНЫЕ ОСНОВЫ МОДЕЛИРОВАНИЯ НЕПРЕРЫВНОЙ ЭКОЛОГИЧЕСКОЙ ПОДГОТОВКИ БУДУЩИХ ДИЗАЙНЕРОВ

© 2020

Прусак Владимир Федорович, кандидат педагогических наук, доцент,
заведующий кафедры дизайна

*Национального лесотехнического университета Украины
(79057, Украина, Львов, ул. Ген. Чупрынки, 103, e-mail: vfpr@ukr.net)*

Аннотация. Педагогические исследования дизайн-образования сегодня – исключительно актуальны, однако недостаточно освещены исследователями. Особенно это касается экологизации образования и внедрения экологической составляющей в образовательный процесс подготовки будущих дизайнеров. Исходя из этого цель нашего исследования заключается в определении концептуальных основ моделирования непрерывной экологической подготовки будущих дизайнеров. Разработанную авторскую концепцию непрерывной экологической подготовки будущих дизайнеров применяют в отечественных заведениях высшего образования, прежде всего в Национальном

лесотехническом университете Украины. Преимущество данной концепции – применение разных методологических начал, положенных в основу ее построения: единство системного, синергетического, технологического, деятельного, эргономического, средового, личностного подходов. В статье выделено три этапа формирования непрерывной экологической подготовки будущих дизайнеров: установительный; основоположный; профессиональный. Первый касается дошкольного, школьного и внешкольного воспитания и обучения. Второй – базовая и специализированная экологическая подготовка в заведениях высшего образования. Третий – последипломное повышение квалификации, аспирантура и докторантура. Очерчено пути реализации концепции развития дизайн-образования. Отображением ключевых идей концепции стала организация структурно-функциональной модели педагогической системы непрерывной экологической подготовки будущих дизайнеров. Модель содержит все основные структурные элементы непрерывной экологической подготовки, показывает их взаимосвязи и базируется на определенных базовых принципах: цикличности и энергосбережения; соответствия природным аналогам; возвращения; применения концепции фэн-шуй; взаимосвязи экологического дизайна с этнотрадициями. Сущность модели состоит в переходе к проблемному структурированию экологических и профессиональных знаний, а это дает возможность подготовить студента к эффективному выполнению профессиональных заданий. Наведено результаты проведенного педагогического эксперимента, которые доводят, что взаимосвязь экологических дисциплин с профессиональными способствует улучшению успеваемости будущих дизайнеров.

Ключевые слова: дизайн-образование, подготовка будущих дизайнеров, заведения высшего образования, концепция непрерывного экологического образования, модель педагогической системы, педагогический эксперимент.

ВВЕДЕННЯ

Постановка проблеми у її загальному вигляді та її зв'язок з важливими науковими і практичними задачами. Якщо ще донедавна питання дизайну та дизайн-освіти зазвичай висвітлювали в мистецтвознавчих або технічних наукових виданнях, то останніми роками поширені фундаментальні праці в педагогічній галузі: С. Зінченко [1], Т. Козак [2], О. Парфьонова [3], О. Трошкін [4], О. Фурса [5], О. Швець [6]. Кожна з цих праць висвітлює певні аспекти формування фахівців стосовно нової спеціальності «Дизайн». Українці важливо всебічно досліджувати дизайн-освіту під час реформування системи вищої освіти України задля її ефективного розвитку.

Аналіз останніх досліджень і публікацій, у яких розглядалися аспекти цієї проблеми і на яких базується автор; виокремлення частин загальної проблеми, нерозв'язаних раніше. Низці аспектів екологічної освіти присвячено чимало наукових публікацій, однак вітчизняних досліджень стосовно екологізації дизайну або дизайн-освіти недостатньо. У нашому дослідженні ми послуговувались ідеями, запропонованими деякими науковцями, зокрема: А. Глазачева [7] акцентує на вагомості формування екологічної компетентності майбутніх дизайнерів у процесі фахової підготовки; В. Даниленко [8], висвітлюючи питання організації та змісту освіти дизайнерів, уперше в Україні наголошує на важливості їхньої екологічної підготовки; Л. Лук'янова [9] розкриває концептуальні підходи до створення системи екологічної освіти у професійно-технічних навчальних закладах; О. Орлова [10] розглядає особливості формотворення в дизайні, що виникають під впливом екологічного чинника, які необхідно враховувати не лише у фаховій діяльності, а й під час навчання. Ми виокремили питання неперервної екологічної підготовки майбутніх дизайнерів, яке досі не розглядали.

Обґрунтування актуальності дослідження. У нинішніх умовах екологічна підготовка фахівців, передусім з дизайну, здебільшого не відповідає основним вимогам фахової педагогіки, адже їхній рівень та якість недостатні. Тож педагогічні дослідження з дизайн-освіти сьогодні надзвичайно актуальні. Щодо фахової освіти, проблема ще складніша й потребує якнайшвидшого вирішення. Ключовий у цьому аспекті термін «екодизайн», тобто дизайнерська розробка середовища людської життєдіяльності задля його формування, враховуючи здебільшого вимоги охорони довкілля та бережливості природоресурсів. Зазначений термін характеризує ситуацію стосовно процесу становлення всього напрямку дизайн-ерського проектування, який формується на основі екологічного світогляду.

Екологічні світогляд і мислення людей можливо сформувати впродовж тривалого виховання й навчання. Тож нині в контексті концепції «неперервності освіти, навчання протягом життя» та міжнародних екологічних

проблем ми наголошуємо на потребі створення системи неперервної екологічної підготовки майбутніх фахівців, передусім дизайнерів.

МЕТОДОЛОГІЯ

Формування цілей статті. Важливість, доцільність і потребу у впровадженні екологічної складової в навчальну практику закладів вищої освіти підтверджує «Стратегія сталого розвитку «Україна – 2020» [11]. Документом у межах чотирьох векторів руху передбачено реалізацію загальнонаціональних реформ, серед яких – удосконалення системи освіти. Ціль статті – теоретичне обґрунтування концепції неперервної екологічної підготовки майбутніх дизайнерів, а доцільність і актуальність нашого наукового дослідження підтверджує рішення Колегії Міністерства освіти і науки України «Про екологізацію вищої освіти України з метою підготовки фахівців для сталого розвитку» [12].

Постановка завдання полягає у визначенні концептуальних основ неперервної екологічної освіти і на їх засадах побудову структурно-функціональної моделі педагогічної системи неперервної екологічної підготовки майбутніх дизайнерів.

Методи, методики та технології, що використувувалися. Для того, аби розробити нову для вищої школи України концепцію сталої екологічної підготовки майбутнього дизайнера, було застосовано і звичну методологію, в основу якої покладено п'ять основних методів (аналіз, синтез, індукція, дедукція й редукція), і характерні для дидактики методи (наукове пізнання й експериментальне дослідження). Основа розробки нашої концепції полягає в поєднанні формальної й неформальної логіки. Формальну намагалися змодельовувати згідно із системним підходом, неформальну – оцінками експертів.

Методами дослідження слугували: теоретичні – ретроспективний і порівняльний методи аналізу для порівняння різних думок науковців щодо досліджуваної проблеми; системність і моделювання, аналогія, прогнозування, логічне узагальнення для розробки педагогічної системи сталої екологічної підготовки майбутнього дизайнера; емпіричні – ґрунтовний аналіз багаторічної підготовки майбутніх дизайнерів у закладах вищої освіти, опитування, анкетування, тестування, спостереження, самооцінка, бесіди, педагогічний експеримент для апробації результативності сталої екологічної підготовки майбутніх дизайнерів, деталізації методик.

РЕЗУЛЬТАТИ

Виклад основного матеріалу дослідження з повним обґрунтуванням отриманих наукових результатів.

Концепція безупинної екологічної підготовки дизайнера вкрай необхідна, позаяк застосовується для екологічної підготовки дизайнера у вищій школі України й доповнюватиметься та збагачуватиметься свіжими думками. Перевага ідеї безупинної екологічної підготовки дизайнера полягає в застосуванні низки

методологічних засад, покладених в основу її побудови: системний, синергетичний, технологічний, діяльнісний, ергономічний, середовищний, особистісний підходи, тісно поєднані між собою.

Під час розроблення концепції педагогічної системи безупинної екологічної підготовки дизайнера ми послуговувалися сталими в дидактиці основними позитивними якостями теорії. Із гносеологічного погляду концепція повинна слугувати найкращою моделлю відповідного класу явищ; послуговуючись єдиними (загальними) законами, принципами, модель трактує сутність відповідного класу явищ; завдяки поясненню передбачає перебіг подій, наслідки певних явищ такого класу; дає змогу практично перевірити правдивість пояснень, логіку застосування, визначити міру явищ, цілісність їхніх якісних і кількісних ознак, що неодмінно пов'язано з формалізацією; окреслює явища цього класу так званою субмовою зазначеної сфери знань; вказує межі правильності зазначеної сфери, причини наявності цих меж; незамінна як метод наукового пізнання, позаяк пов'язує важливі ознаки такого класу явищ з іншими; «цілісна», без внутрішніх логічних протиріч; слугує системою аргументованих поглядів; ґрунтується на певній системі методів пізнання; застосовується на практиці [13].

Сьогодні дизайн практично можна вважати концепцією способу життя. Тож його завдання – не лише формування естетичних ідеалів, визначення потреб та спрямування суспільства на наявні й достатні продукти й матеріали, що не шкодять довкіллю; не лише вплив на економічне застосування ресурсів, а й творення середовища життєдіяльності, що забезпечуватиме винятково здоровий спосіб життя людини [14, с. 102].

Неодмінна цілісність під час створення педагогічної системи екологічної підготовки дизайнера ґрунтується на забезпеченні органічної єдності її якісно різнорідних підсистем. Аби об'єктивно виконати цю вимогу, потрібна паралельна й одночасна розробка всіх складових педагогічної системи екологічної підготовки майбутнього фахівця-дизайнера.

Основними етапами формування сталої екологічної підготовки майбутнього дизайнера є: установчий (два види підготовки дітей в екологічному напрямі: перший – у межах родини та в дошкільних закладах освіти; другий – у навчальних закладах усіх типів); основоположний (базова та спеціалізована екологічна підготовка: перша – у закладі вищої освіти на початковому та першому рівнях вищої освіти; друга – у закладі вищої освіти на другому рівні вищої освіти); професійний (екологічна підготовка повинна відбуватися у закладах вищої освіти або у відповідних науково-навчальних установах, центрах підвищення кваліфікації у формах: підвищення кваліфікації, аспірантура та докторантура).

Задля підтримання проведення досліджень у галузі дизайну й активізації інноваційної діяльності основними мають стати заходи впровадження концепції розвитку дизайн-освіти:

- конкурсна підтримка найкращих закладів вищої освіти, що здійснюють прикладні дослідження в галузі ергономіки й дизайну, через виділення грантів, передусім на інституційний розвиток профільних кафедр (придбання наукових видань, спеціалізованого програмного забезпечення, фінансування доступу до міжнародних баз даних), допомога з проведенням дослідницької практики, поліпшення освітнього процесу, науковий обмін задля підвищення фаху професорсько-викладацького складу тощо;

- розробка методичних матеріалів для ширшої активізації інноваційної практики підрозділів закладів вищої освіти, які готують кадри, а також здійснюють дослідницьку й проектну діяльність у дизайні;

- дослідження для сфери дизайну, надання на конкурсних засадах грантів на розробку наукових досліджень з важливих напрямів ергономіки й дизайну.

Аби побудувати структурно-функціональну модель педагогічної системи неперервної екологічної підготовки дизайнера у закладах вищої освіти, було встановлено всі її складові, проаналізовано взаємозв'язки між ними, вивчено наявні моделі.

Загальною структурою моделі передбачено передусім варіантну та інваріантну її складові, тим паче у вищій освіті, де різновиди залежать передусім від профілю майбутнього фаху. Важливий аспект дослідження проблеми полягає в розробці різнорівневої моделі педагогічної системи сталої екологічної підготовки майбутнього дизайнера.

Моделювання слугує побудовою пошукових і нормативних моделей, враховуючи ймовірну або бажану зміну, і його застосовують для організації концептуальної моделі сталої екологічної підготовки майбутніх дизайнерів за неперервного навчання. Така модель уміщує всі основні структурні складові сталої екологічної підготовки, показує їхні взаємозв'язки та відтворює основні ідеї концепції.

Розробляючи систему екологічної підготовки майбутнього дизайнера, можливе тільки прогнозування майбутнього розвитку фахово важливих рис студентів. І це зобов'язує під час розробки педагогічної системи екологічної підготовки застосовувати адекватні математичні методи й моделі можливого прогнозування.

Екологізація неперервної освіти можлива за умови, коли дисципліни, які входять до обов'язкової професійної освітньої програми, є не лише сукупністю звичних курсів, а утворюють цілісну систему із об'єднаною загальною метою, є об'єктом дослідження, методологією побудови, а також спрямовані на сутнісні міждисциплінарні зв'язки.

На думку Н. Кузьміної, термін «педагогічна система» є сукупністю взаємопов'язаних структурних і функціональних складових, підпорядкованих цілям виховання, освіти та навчання юні й дорослих [15, с. 10]. Учена переконана, що визначення «педагогічної системи» є необхідною умовою розвитку системності в педагогіці. Термін є загальнотеоретичним і конкретно-педагогічним та ґрунтується на понятті «система». Н. Кузьміна розробила модель педагогічної системи з чітко окресленими структурою й функціональною взаємодією. Структурні складові педагогічної системи – базові елементи, характерні лише педагогічним системам. Функціональні складові – стійкі основні зв'язки поміж структурними складовими, до яких належать гностичний, організаційний, комунікативний, проєктивний, конструктивний. Така інваріантна модель може відтворювати будь-яку педагогічну систему.

Модель педагогічної системи екологічної підготовки дизайнера у вищій школі ґрунтується на певних основних засадах.

Встановлено засади екологічного дизайну, що різняться від загальних засад дизайну, і їхнє завдання – гармонійно й цілісно об'єднати природну та створену людиною підсистеми. Ідеться про такі засади як: циклічність та енергозбереження; відповідність природним аналогам; повернення; застосування концепції феншуй; взаємозв'язок екологічного дизайну з етнозвичаями тощо.

Сутність моделі полягає в тому, аби, поряд із вивченням кожної дисципліни зокрема в межах, встановлених освітньо-фаховими програмами, виявляти передусім методологічні зв'язки поміж ними. Водночас альтернативою традиційної освітньої педагогічної системи, з обмеженнями щодо встановлення локальних міждисциплінарних зв'язків, доцільно виявляти загальні стрижневі методологічні підходи, відображаючи їх у кожній дисципліні. Ця модель ґрунтується на основі:

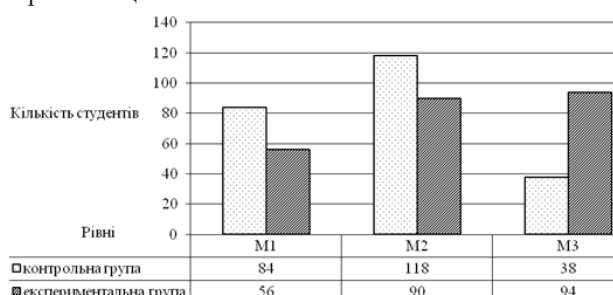
- екологічних ідей, які передбачають інтеграцію дисципліни в цілісний цикл;

- методологічних передумов для формування єдиного циклу екологічних дисциплін;

- об'єктивних дидактичних основ для інтеграції екологічних та фахових знань;
- побудови інтегрованого циклу дисциплін, спрямованого на впровадження нової освітньої парадигми.

Взаємозв'язок екологічної компетентності як інтеграційної складової особистості майбутнього дизайнера та екодизайнера, як своєрідної фахової діяльності й невідмінної умови формування екологічної компетентності індивіда, полягає передусім у змісті й побудові екологічної компетентності, поданих у єдності її інтра- (внутрішнього) й інтер- (зовнішнього) психологічних аспектів. Послугування компетентнісним підходом у формуванні педагогічної системи неперервної екологічної підготовки дизайнера полягає в компонуванні структури комплексних складових такої системи, кожна з яких уміщує відповідні ключові компетенції конкретного обсягу знань (як-от, окремої навчальної дисципліни).

Кількісне порівняння показників взаємозв'язку екологічних та фахових знань і навичок студентів у контрольній та експериментальній групах по завершенні експерименту показано на малюнку 1. Результати засвідчують наявність істотно вищих показників взаємозв'язку екологічних дисциплін із дизайн-дисциплінами, а це – зростання успішності і з екологічного, і з дизайнерського циклів.

Малюнок 1 - Порівняння показників взаємодії екологічних та фахових знань і навичок студентів у контрольній та експериментальній групах

Отже, моделлю передбачено, що зміст екологічної підготовки дизайнерів реалізується у кількох етапів:

- 1) оцінення можливостей застосування змісту екологічних дисциплін у формуванні фахових знань і навичок (дослідження їхнього змісту стосовно наявності знань і навичок з екології);
- 2) введення в освітньо-фахові програми поняття «екологічна компетентність дизайнера»;
- 3) експериментальне викладання цілісної суті екологічної наскрізної підготовки, послугуючись основними для дизайну знаннями (авторська програма), аби виявити ефективність екологічної підготовки у фаховій підготовці професіонала;
- 4) коригування сутності екологічної підготовки щодо її поглиблення та вдосконалення.

Порівняння отриманих результатів з результатами у інших дослідженнях. Наявні дослідження у сфері екологічного дизайну фактично не торкаються проблем екологічної освіти. В них зафіксовано екологічний результат цілеспрямованої фахової діяльності дизайнера. Згадані нами дослідження частково розкривають проблеми екологізації освіти фахівців з дизайну, а саме: О. Орлова [10] визначає важливі ознаки екологічного чинника, що впливають на формотворення об'єктів дизайну і доповнюють екологічною складовою фундаментальні принципи дизайну, які неодмінно повинні вивчати майбутні дизайнери; В. Даниленко [8] вважає необхідним введення екологічної складової у навчальні дисципліни підготовки дизайнерів; А. Глазачева [7] наголошує на потребі зарахування екологічної компетентності до процесу фахової підготовки дизайнерів; Л. Лук'янова [9] розробила систему екологічної освіти на рівні професійно-технічних навчальних закладів. Результатом нашого

дослідження теоретично обґрунтовано концепцію неперервної екологічної освіти фахівців з дизайну, розроблено структурно-функціональну модель педагогічної системи неперервної екологічної підготовки майбутніх дизайнерів, що охоплює дошкільну, шкільну, вищу та післядипломну освіту. Результати дослідження засвідчили свою ефективність експериментальною перевіркою.

ВИСНОВКИ

Висновки дослідження. Концепція неперервних екологічних виховання та освіти в Україні ґрунтується на популярній в усьому світі ідеї сталого розвитку, тобто на задоволенні суспільних потреб за умов збереження здатності природи самовідновлюватись, спрямовує національну педагогічну систему екологічної освіти на загальнолюдські цінності, ідеї гуманізму, демократії та на гармонію внутрішнього мікросвіту особистості. В основу концепції неперервної освіти покладено засаду розвитку, згідно з якою об'єктивно живе суспільство. Основна сутність неперервної освіти полягає у забезпеченні фахівця всіма умовами для постійного творчого самооновлення, розвитку і самовдосконалення впродовж усієї фахової діяльності.

Переважа концепції неперервної екологічної підготовки майбутніх дизайнерів, на нашу думку, полягає в застосуванні низки методологічних засад, покладених в основу її структури – поєднанні системний, синергетичний, технологічний, діяльнісний, ергономічний, середовищний, особистісний підходи. Унаслідок ґрунтовного дослідження впливу екологічної ситуації на розвиток концепцій новітнього дизайну доходимо висновку, що втілювана сьогодні екологізація дизайну концентрує міжнародний досвід художнього осмислення проблем екології, гармонійного взаємозв'язку людини із довкіллям.

Для опанування екологічними дисциплінами необхідні системний підхід, збалансоване поєднання теоретичних і практичних засад. Прищеплення студентам стійкого інтересу до дисципліни, мотивація здобуття нових знань – запорука усвідомленого її сприймання. Завдяки впровадженню в навчальний процес проблемних завдань, які до вивчення теми студентам самостійно вирішити не до снаги, а по вивченню – під силу, можна зацікавлювати й мотивувати вивчення екології. Важливо, аби поставлені проблемні запитання були практичними і сприяли виробленню навичок у майбутньому знаходити вихід із схожих фахових ситуацій.

Завдяки теоретико-методологічному обґрунтуванню й розробці моделі педагогічної системи неперервної екологічної підготовки дизайнера можлива високофахова підготовка випускників за відповідних умов новітнього виробництва. Сутність такої моделі полягає в переході до проблемного структурування екологічних та фахових знань, що дає змогу підготувати студентів до ефективного виконання професійних завдань.

Перспективи подальших досліджень цього напрямку. Подальшими напрямками досліджень слугує аналіз результативності впровадження структурно-функціональної моделі педагогічної системи неперервної екологічної підготовки майбутніх дизайнерів та розроблення науково-методичного забезпечення для її впровадження у закладах вищої освіти України.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ:

1. Зінченко С. В. Підготовка майбутніх дизайнерів у вищих навчальних закладах до викладацької діяльності: автореф. дис. ... канд. пед. наук: 13.00.04 / Ін-т пед. освіти і освіти доросл. АПН України. Київ, 2009. 20 с.
2. Козак Т. С. Дипломне проектування як засіб формування готовності майбутніх дизайнерів до професійної діяльності: автореф. дис. ... канд. пед. наук: 13.00.04. Вінниця, 2010. 20 с.
3. Парфьонов О. В. Формування етнохудожньої культури майбутніх дизайнерів у позааудиторній діяльності: автореф. дис. ... канд. пед. наук: 13.00.07 / Луганський НУ ім. Тараса Шевченка. Луганськ, 2014. 20 с.
4. Трошкін О. В. Педагогічні умови розвитку ініціативності майбутніх дизайнерів у процесі навчально-творчої діяльності: дис. ...

канд. пед. наук: 13.00.04. Донецьк, 2004. 227 с.

5. Фурса О. О. Тенденції розвитку дизайн-освіти в Україні (друга половина XX – початок XXI століття): моногр. / Ін-т пед. освіти і освіти дорослих НАПН України. Луганськ: Ноулідж, 2012. 447 с.

6. Швець О. А. Творчий розвиток фахівця з дизайну на основі компетентнісного підходу у процесі підвищення кваліфікації: автореф. дис. ... канд. пед. наук: 13.00.04. Вінниця, 2012. 20 с.

7. Глазачева А. О. Формирование экологической компетентности будущих дизайнеров в профессиональной подготовке: автореф. дис. ... канд. пед. наук: 13.00.08 / ГОУ ВПО МГТУ им. М. А. Шолохова. Москва, 2009. 25 с.

8. Даниленко В. Я. Дизайн: підруч. Харків: ХДАДМ, 2003. 320 с.

9. Лук'янова Л. Б. Теорія і практика екологічної освіти у професійно-технічних навчальних закладах: дис. ... д-ра пед. наук: 13.00.04. Київ, 2006. 669 с.

10. Орлова О. О. Екологічний фактор формоутворення в дизайні: автореф. дис. ... канд. мистецтвознавства: 05.01.03 / Харківська держ. академія дизайну і мистецтв. Харків, 2003. 20 с.

11. Стратегією сталого розвитку «Україна – 2020»: схвалено Указом Президента України від 12 січня 2015 р. №5/2015. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/5/2015>.

12. Рішення колегії Міністерства освіти і науки України «Про екологізацію вищої освіти України з метою підготовки фахівців для сталого розвитку» від 27.11.2015 р., протокол № 10/5-4. Науковий вісник НЛТУ. Львів, 2015. Вип. 25.10. С. 5.

13. Сохор А. М. Некоторые методологические вопросы теоретических исследований в педагогике. Вопросы повышения эффективности теоретических исследований в педагогической науке: в 2 ч. Москва, 1976. Ч. 2. С. 40–45.

14. Прусак В. Ф. Екологічний аспект в дизайн-освіті XXI століття. Концепція сучасної мистецько-дизайнерської освіти України в умовах євроінтеграції: зб. матеріалів Міжнар. наук.-практ. конф. професорсько-викладацького складу і молодих учених в рамках VIII Міжнародного форуму «Дизайн-освіта 2015». (Харків, 15-16.10.2015 р.). / за заг. ред. Даниленка В. Я. Харків: ХДАДМ, 2015. С. 101–104.

15. Методы системного педагогического исследования: учеб. пособ. / под ред. Н. В. Кузьминой. Ленинград: Изд-во ЛГУ, 1980. 172 с.